

Zorg op maat in de laatste levensfase

Meerjarenbeleidsplan 2023 – 2025

Hospice
GORINCHEM
Zorghuis en Zorg Thuis

Met elkaar voor kwaliteit

Definitief
November 2022

Inhoudsopgave

Leeswijzer	1
Voorwoord	2
1. Onze missie en visie.....	3
2. Maatschappelijke trends en ontwikkelingen	4
3. Ontwikkelingen rondom (het aanbod van) vrijwilligers	6
4. Organisatorische thema's.....	8
5. Risico's	11

Leeswijzer

In dit meerjarenbeleidsplan worden de belangrijkste ontwikkelingen en aspecten beschreven die ten grondslag liggen aan (de organisatie van) Hospice, Zorghuis en Zorg Thuis Gorinchem, waar palliatieve terminale zorg aan ongeneeslijk zieke mensen geboden wordt.

Aan het meerjarenbeleidsplan liggen een aantal bronnen ten grondslag. In de eerste plaats zijn dat de vorige meerjarenbeleidsplannen, analyses en de reflectie hierop.

Daarnaast biedt de notitie '[Meerjarenbeleid VPTZ Nederland 2022 – 2025](#)' input voor ons lokale meerjarenbeleidsplan. Uit deze notitie nemen we de definities, citaten en ambities over die van toepassing zijn op onze organisatie en die passen bij onze gedachten over de toekomst.

Voorwoord

Graag presenteren wij hierbij ons meerjarenbeleidsplan 2023-2025 van Hospice Gorinchem. In dit meerjarenbeleidsplan staan de aandachtspunten, ambities en keuzes van Hospice Gorinchem, Zorghuis en Zorg Thuis voor de komende drie jaar beschreven. Natuurlijk kunnen wij niet in de toekomst kijken: wellicht is het nodig een aantal zaken in de loop van de tijd aan te passen. Om die reden hebben we er ook voor gekozen dit meerjarenbeleidsplan de basis te laten zijn voor meer gedetailleerde jaarlijkse beleids- en kwaliteitsplannen van onze organisatie.

In dit meerjarenbeleidsplan staat beschreven welke maatschappelijke ontwikkelingen onze aandacht vragen. We bezien de ontwikkelingen in de vraag naar en het aanbod van vrijwillige inzet en leggen de focus op punten die momenteel in onze organisatie spelen. Vervolgens definiëren we onze aanpak. Een aanpak die ervoor moet zorgen dat onze organisatie in de periode 2023-2025 wederom succesvol kan zijn.

Mede door de inzet van een grote groep enthousiaste en betrokken vrijwilligers heeft Hospice Gorinchem de afgelopen periode geweldig goed gefunctioneerd. Ik spreek de hoop en verwachting uit dat ook deze komende beleidsperiode onze vrijwilligers een essentiële bijdrage zullen leveren aan het succes van de organisatie.

Gebleken is dat wij met regelmaat konden rekenen op steun van allerlei instellingen en dat sponsoren ons een warm hart toe dragen. Wij zullen ook in de komende periode regelmatig een beroep doen op sponsoren. Ik ben ervan overtuigd dat een beroep op hen doen niet tevergeefs zal zijn.

Zorg in de laatste levensfase, in een fijne huiselijk omgeving met liefdevolle zorg, beschikbaar voor iedereen... dat is waar wij ons voor inzetten.

Directie en Bestuur Hospice Gorinchem

Bert van der Lee, voorzitter
Gorinchem, november 2022

1. Onze missie en visie

Hospice Gorinchem

[Hospice Gorinchem, Zorghuis en Zorg Thuis](#) biedt zorg in de laatste levensfase aan ongeneeslijk zieke mensen. We bieden die zorg bij mensen thuis of in ons hospice. Zo ontlasten en ondersteunen we zieken en hun naasten in de laatste fase van het leven.

Hospice Gorinchem is beschikbaar voor iedereen, ongeacht levensovertuiging of financiële draagkracht. We zijn er voor de inwoners van regio Gorinchem, Alblasserwaard, Vijfheerenlanden en het Land van Heusden en Altena. Ook ten aanzien van gasten uit andere regio's zijn mogelijkheden beschikbaar.

Organisatie

Naast vele vrijwilligers zijn drie professionals verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de zorg thuis en het hospice. Vanuit samenwerkingsafspraken (zie hoofdstuk 4) zijn verpleegkundigen werkzaam voor onze organisatie en bezoeken huisartsen hun eigen patiënten. Het bestuur van Hospice Gorinchem schept voorwaarden en zorgt ervoor dat de organisatie goed kan functioneren. Binnen de stichting is het bestuur eindverantwoordelijk voor de begroting, de jaarrekening en het beleid. Het bestuur zorgt ervoor dat de organisatie op een goede en verantwoorde manier functioneert en faciliteert dat vrijwilligers/professionals op een kwalitatief goede, veilige en plezierige manier kunnen samenwerken: nu én in de toekomst.

Hospice Gorinchem

Zorghuis en zorg thuis

Locatie

Huiselijk, centraal gelegen en van alle gemakken voorzien.

Aandacht

Zorg op maat met een focus op persoonlijke wensen.

Comfortabel

Een vertrouwd verblijf met professionele vrijwilligers en medische zorg.

2. Maatschappelijke trends en ontwikkelingen

Verskillende trends en ontwikkelingen in de maatschappij leiden tot een groeiende vraag naar zorg en de inzet van goed opgeleide vrijwilligers, die op een prettige manier samenwerken. Daarnaast zullen de vragen waarmee we geconfronteerd worden, gezien de ontwikkelingen in de zorg, steeds complexer worden. Tenslotte is duidelijk dat de verwachting die cliënten van onze zorg en ondersteuning hebben gaandeweg steeds hoger wordt.

Een aantal belangrijke (maatschappelijke) ontwikkelingen¹:

Langer leven met meer aandoeningen/complexiteit van de vraag

Nederland heeft te maken met dubbele vergrijzing: het aantal ouderen neemt toe én ouderen leven langer. Daarnaast nemen meervoudige zorgvragen toe. Met de vergrijzing neemt het aantal overlijdens na een ziekbed toe en daarmee ook de vraag naar ondersteuning in de terminale fase. Met het toenemen van de leeftijd is er ook steeds vaker sprake van complexe situaties. Mensen lijden aan verschillende chronische ziektes en ook het aantal mensen met dementie stijgt. Daarnaast is er een maatschappelijk belang van adequate informatie, meebeslissen en behoefte aan flexibiliteit en samenwerking.

Eigen regie en persoonlijke wensen

Binnen de zorg in Nederland ligt een sterke nadruk op eigen regie en zelfmanagement. Enerzijds door de wens van mensen met een ziekte in een palliatieve fase om minder afhankelijk te zijn van zorg, anderzijds door een groeiende schaarste in het zorgaanbod. Een actieve bijdrage van de patiënt aan de eigen zorg wordt gestimuleerd en zorg op maat/persoonlijke zorg wordt beschouwd als een belangrijk goed. Daarnaast is er (maatschappelijk) meer aandacht voor het levenseinde.

Langer thuis

Mensen die in de afgelopen jaren voornamelijk in aanmerking kwamen voor verpleeg- of verzorgingshuiszorg blijven in het huidige tijdperk langer thuis. Daarmee neemt ook het aantal overlijdenssituaties thuis toe. En dat leidt weer tot een grotere vraag naar zorg/stervensbegeleiding thuis en/of vraag naar hospicezorg.

Informele zorg verandert

Er wordt een steeds groter en zwaarder beroep gedaan op informele zorg. De grenzen tussen formele en informele zorg zullen verder vervagen, met daarbij kans op overbelasting van mantelzorgers en vrijwilligers. Het werven, binden en boeien van vrijwilligers blijft onverminderd belangrijk.

¹ Bron: [Rapport Trendanalyse Palliatieve zorg, 2020 \(PZNL/VPTZ/KWF/AHzN\)](#)

2.1. De aanpak van hospice Gorinchem

Uit de maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van de vraag naar ondersteuning in de palliatief terminale zorg door professioneel opgeleide vrijwilligers is een duidelijke conclusie te trekken. Die vraag zal de komende jaren stijgen. Dat geldt niet alleen voor inzetten in een hospice of thuis, maar eventueel ook voor ondersteuning in verzorgingshuizen, verpleeghuizen, ziekenhuizen of andere instanties en instellingen. Ook de complexiteit van de vraag zal verder toenemen.

Om mee te kunnen groeien met de toenemende én steeds complexer wordende vraag, zetten we in op de volgende speerpunten:

- Inzet
 - Op dit moment kiezen we niet voor het leveren van zorg in andere instellingen en het faciliteren van respijtzorg (tijdelijke overname van zorg). Op uitdrukkelijk verzoek van familie verlenen we sporadisch zorg in andere instellingen.
 - De samenwerking met andere hospices en nieuw te ontwikkelen hospices in de regio blijft onze aandacht houden.
 - De palliatieve terminale zorg thuis wordt gecontinueerd.
- Goed samenspel met de formele zorg
 - De kwaliteit van het samenspel tussen formele en informele zorg moet verder vormgegeven en inzichtelijk gemaakt worden. We zetten in op een betere samenwerking tussen mantelzorg, beroepsmatige zorg en vrijwilligerszorg, steeds met behoud van onze eigenheid. De verdeling van taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en kosten van de vrijwilligersinzet is hierbij een belangrijk item.
- Eisen en wensen van toekomstige cliënten
 - Om aan de wensen van gasten tegemoet te komen, zullen we de tevredenheidsenquête, die in het jaar 2021 is opgezet, actief monitoren en hierop het beleid zo nodig bijsturen.

3. Ontwikkelingen rondom (het aanbod van) vrijwilligers

Vrijwilligers nemen in de hospicezorg, zowel in de thuissituatie als in het hospice een betekenisvolle plaats in. Vrijwilligers betekenen veel voor gasten en familie/naasten door 'er te zijn' en door hen aandacht, tijd, een luisterend oor en een helpende hand te schenken.

Goede zorg in de laatste levensfase vraagt om een goed samenspel in de gouden driehoek van naasten, vrijwilligers en de beroepsmatige zorg.

In de komende jaren verwachten we rondom vrijwilligers/vrijwilligersbeleid:

1. De vraag naar inzet van vrijwilligers neemt toe;
2. Het wordt steeds lastiger vrijwilligers te vinden en (blijvend) te binden;
3. Er is een veranderende balans in bereidheid, bekwaamheid en (structurele) beschikbaarheid;
4. De beschikbaarheid van vrijwilligers gaat van regelmatige naar meer incidentele inzet. Vele vrijwilligers fungeren in meerdere formele en informele rollen/taken;
5. Het huidige vrijwilligersbestand vergrijst en de toekomstige vrijwilligers zullen steeds diverser zijn in hun motieven, wensen en behoeften.

3.1. De aanpak van hospice Gorinchem

Uit de demografische en sociale ontwikkelingen valt te concluderen dat het potentieel aan mensen die als vrijwilliger actief willen zijn terugloopt. Om toch mee te kunnen groeien met de toenemende vraag, moeten we investeren in het werven van meer vrijwilligers. Zowel voor de inzet in ons hospice en thuis, maar eventueel ook voor inzetten elders. We zetten daartoe in op de volgende speerpunten:

- **Vinden en binden van vrijwilligers**
 - We ontwikkelen samen met de pr-commissie beleid voor het aantrekken van nieuwe vrijwilligers en haken aan op (lokale) initiatieven;
 - We investeren in het behouden van bestaande vrijwilligers. We zetten in op persoonlijke ontwikkeling, gebruik makend van de talenten van de vrijwilliger.
 - Door het jaar heen investeren we in opleiding en trainingen voor vrijwilligers, daarnaast organiseren we regelmatig een werkoverleg.
 - De vrijwilligersraad wordt betrokken bij de inhoud van de opleiding en trainingen, er zijn korte lijnen met de vrijwilligers door het voeren van evaluatiegesprekken en het aanwezig zijn van de leiding bij de overdracht.
 - We investeren in persoonlijke contacten en aandacht, onder andere door het voeren van een jaarlijks gesprek met de vrijwilliger.
 - De vrijwilligers danken voor hun inzet tijdens het jaarlijkse uitje en tijdens het kerstdiner.
 - Er komt in het najaar van 2022 een vertrouwenspersoon beschikbaar binnen Hospice Gorinchem

- **Terug naar de bedoeling**

Het is in veel organisaties een dagelijkse uitdaging om alles op orde te krijgen. Er wordt heel hard gewerkt aan het opstellen van beleid, rapportages, verantwoording op alle terreinen, het opstellen van procedures, protocollen en werkinstructies. We ervaren dat de systeemwereld ons dagelijks werk beïnvloedt. Voor we het weten, werken we samen vooral vanuit de systemen en niet meer vanuit 'waar het om gaat... de bedoeling.

In het voorjaar van 2022 is gestart met het trainen van alle vrijwilligers vanuit het principe 'terug naar de bedoeling'.

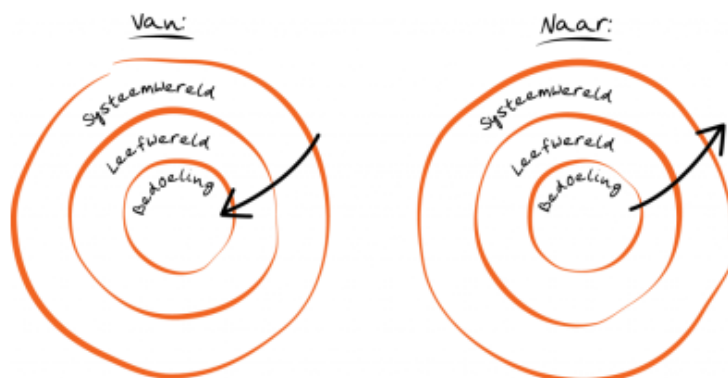
In de training wordt daarom uitgebreid ingegaan op 'de Bedoeling'

- Waar gaat het jou om in je vrijwilligerswerk voor het hospice?
- Waarom ben je als vrijwilliger juist in het hospice gaan werken?
- Wat is voor jou het vuurtje in dit vrijwilligerswerk?
- Wat is de Bedoeling van Hospice Gorinchem?
- Wat drijft de organisatie en waar gaat het om?

Ook is het van belang om samen te reflecteren op de wereld die daar vaak 'tussen zit': de leefwereld, ook wel de 'doe-wereld'. In deze wereld kan het in samenwerking met elkaar ook soms 'schuren'. En als het schuurt, dan zoeken we vaak de oplossing in het maken van nieuwe regels, beleid of structuur... terwijl we niet samen stilstaan bij 'de bedoeling en samen de vraag stellen wat het probleem met de gast (de bedoeling) te maken heeft.

Het gezamenlijk werken vanuit de bedoeling, vormt een belangrijke basis in de jaren 2022-2025.

4. Organisatorische thema's

Kwaliteit

Binnen Hospice Gorinchem werkt iedereen iedere dag aan kwaliteit. Het Kwaliteitskompas (VPTZ) helpt ons hierbij. Het geeft het denken over en werken aan kwaliteit meer structuur en samenhang en maakt kwaliteit inzichtelijk en bespreekbaar. Het kwaliteitskompas is hierin geen doel en instrument op zich, maar een hulpmiddel om te kijken naar en te werken aan kwaliteit. Het is een flexibel model, ingericht vanuit de perspectieven, relationele, professionele en organisatorische kwaliteit. Het kwaliteitskompas wordt in de komende jaren doorontwikkeld en vanuit de doorontwikkeling zullen we binnen Hospice Gorinchem dit door de jaren heen steeds verder omarmen.

Financiering

VPTZ Nederland streeft naar een centraal ingericht, structureel financieringsstelsel met geormerkt geld voor de inzet van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Het bedrag moet meegroeien met de toename van de inzetten, in alle velden van intra- en extramurale zorg. Hospice Gorinchem ondersteunt dit streven van harte.

Subsidie Palliatieve Terminale Zorg VWS

Hospice Gorinchem maakt gebruik van subsidie, die rechtstreeks (jaarlijks) wordt aangevraagd bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De totale subsidie bedraagt in 2022 € 24,7 miljoen en wordt jaarlijks geïndexeerd met de OVA. Een evaluatie van de huidige subsidieregeling zal plaatsvinden in 2027.

De subsidie wordt verstrekt op basis van de gemiddelde bezetting van de drie voorgaande kalenderjaren, voorafgaand aan het jaar waarin de aanvraag plaatsvindt. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van het totale subsidiebedrag gedeeld door het totaal aantal cliënten en gasten. Dit bedrag kan niet het vooraf vastgestelde bedrag per gast of cliënt overtreffen.

De subsidie voor Hospice Gorinchem was voor 2021 lager (-10%) dan 2020, vanwege de lage bezetting in 2017 (deze lage bezetting werd in voorgaande opgevangen door een hoge bezetting in 2016). Om dergelijke schommelingen in de hoogte van de subsidie in de toekomst te voorkomen, is een berekening gemaakt van het gemiddeld aantal gasten en cliënten wat jaarlijks nodig is om de huidige vaste kosten te kunnen betalen. Op basis van de vaste lasten 2021 (salaris- en huisvestingskosten) is een gemiddelde van **50 gasten** in het hospice en een gemiddelde van **18 cliënten thuis** gewenst.

Subsidie Gemeente

Bij Gemeente Gorinchem wordt een subsidie aangevraagd voor de huishoudelijk ondersteuning, conform de Algemene Subsidieverordening Gemeente Gorinchem met verwijzing naar de WMO-financiering. De subsidie dekt de kosten die gemaakt worden voor het uitbesteden van het zwaar huishoudelijk werk ten behoeve van onze gastenkamers. De aanvraag is gebaseerd op de verwachte kosten en moet aan het einde van het boekjaar worden verantwoord met een opgave van de werkelijke kosten, waarna een subsidievaststelling plaatsvindt.

Aan het einde van ieder jaar is het mogelijk om een bijdrage (subsidie) te vragen bij de Gemeente Gorinchem voor de scholingskosten van onze vrijwilligers. Deze aanvraag vindt plaats op basis van de in dat jaar gemaakte scholingskosten.

Vergoeding voor verblijf

Omdat de ontvangen subsidie vanuit VWS niet alle kosten dekt die gemaakt worden voor onze gasten in het Hospice, wordt er per ligdag een eigen bijdrage in rekening gebracht, welke gelijk is aan de bijdrage die de ziektekostenverzekeraars vergoeden. Deze bijdrage dekt een deel van de vaste kosten en de kosten voor voeding en persoonlijke zaken. Als het niet mogelijk is om de vergoeding volledig te voldoen uit persoonlijke middelen, is het in overleg altijd mogelijk om een bedrag naar draagkracht af te spreken.

In 2021 betalen onze gasten een minimale vergoeding van € 40,- per dag.

Mocht familie tijdens het verblijf van hun dierbare in het Hospice ook diensten afnemen (denk bijvoorbeeld aan maaltijden), wordt hiervoor een additionele (minimale) bijdrage in rekening gebracht.

Gebouw, onderhoud en ver(nieuw)bouw

Het prachtige pand waar het Hospice gehuisvest is, wordt gehuurd van FOWW. Het onderhoud van het gebouw wordt door FOWW verzorgd. Ten behoeve van een gezonde financiële huishouding en ambities over de gewenste kwaliteit van het huis is een meerjarig investerings- en onderhoudsplan gemaakt. Dit plan is en wordt besproken tijdens regulier overleg met FOWW en wordt als leidraad gebruikt voor de vervanging van apparatuur en het up to date houden van het interieur. FOWW is ons gelukkig ook als sponsor welgezind. We zijn trots en verheugd met deze aandacht van FOWW.

In 2022 zijn we gestart met het opknappen van het huis, de uitstraling en inrichting moderner. In de komende jaren zetten we dit stap voor stap door, hiertoe is een plan van aanpak opgesteld en worden sponsoren gezocht.

PR

Doelstelling voor de komende jaren rondom PR Hospice Gorinchem is het zo positief mogelijk positioneren/presenteren om gasten, vrijwilligers en sponsors te kunnen binden, boeien en werven. Onder andere:

- Het vergroten van de naamsbekendheid en het verbeteren/continueren van het imago
- Het leggen van contacten en het onderhouden van goede relaties met onze doelgroepen

De website van het Hospice is in 2022 vernieuwd en vormt een mooie basis voor de toekomst. De stichting Vrienden van Hospice Gorinchem levert aanvullend een belangrijke bijdrage aan de PR en marketing van onze organisatie.

Werven van gelden

Gelden werven is noodzakelijk om de continuïteit en kwaliteit van het Hospice te kunnen waarborgen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen eenmalige en structurele gelden. Dit kan zijn in de vorm van het werven van fondsen, donaties en/of sponsoring.

De strategie is om met concrete verzoeken het netwerk aan te boren en parallel te werken aan het nieuw leven inblazen van de Vrienden van Hospice Gorinchem Stichting.

De aanpak voor het werven van gelden wordt deze beleidsperiode verder ontwikkeld, gestructureerd en uitgevoerd.

Personeel

In het hospice zijn 3 betaalde krachten werkzaam, samen voor 2 fte:

- Majolijn Mutters, directeur
- Karin van Vugt, coördinator zorg
- Mariska Erian, secretariaat

De medewerkers hebben een detachingsovereenkomst via Rivas Zorggroep.

Samenwerking Rivas Zorggroep

Hospice Gorinchem wordt ondersteund door verpleegkundigen van Rivas Zorggroep. 's Nachts is er altijd een verpleegkundige aanwezig, overdag als zorg nodig is. De samenwerking is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst, die jaarlijks geëvalueerd wordt.

Samenwerking huisartsenzorg

De huisartsen bezoeken hun eigen patiënten. Voor gasten van buiten Gorinchem wordt een Gorinchemse huisarts geregeld.

Klachtenfunctionaris

Sinds 2021 is er een officiële klachtenregeling vastgesteld en is mw. Puck Fillekes als klachtenfunctionaris benoemd. De klachtenregeling is te vinden op de website.

Vertrouwenspersoon

Eind 2022 is ook een vertrouwenspersoon aangesteld. Dhr. Yde Rosier is voor vrijwilligers en gasten te benaderen bij zaken die te maken hebben met grensoverschrijdend gedrag.

5. Risico's

In hoofdstuk 4 staan de organisatorische thema's die beschreven waar Hospice Gorinchem zijn bestaansrecht en continuïteit aan ontleent. Hierin zijn er verschillende risico's en onzekerheden te beschrijven waar rekening mee gehouden moet worden in de komende beleidsperiode. In onderstaande tabel de belangrijkste risico's opgenomen rondom o.a. huisvesting, financieel, vrijwilligers/personeel.

Beschrijving (mogelijk) risico:	Impact (schatting)
Rivas – Hospice Gorinchem Omdat Hospice Gorinchem geen erkende zorginstelling is, is het niet mogelijk om zelfstandig afspraken te maken worden met zorgkantoren, zorgverzekeraars en/of gemeente over de te leveren zorg. We zijn afhankelijk van de uren die Rivas namens ons in rekening kan brengen en de afspraken die zij gemaakt hebben.	€ 25.000
Huisvesting <ul style="list-style-type: none"> Daar er een noodzaak is tot het opknappen van het pand van Hospice Gorinchem is er een plan van aanpak opgesteld is het van belang dat voor de financiering hiervan een goede bijdrage van sponsors kostendekkend is Energiecontract loopt af medio 2023. 	PM
Financieel - Subsidie Vrijwilligers Terminale en Palliatieve Zorg <ul style="list-style-type: none"> De subsidie is afhankelijk van het aantal gasten binnen het Hospice en aantal cliënten thuis. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van het gemiddeld aantal over de drie voorafgaande kalenderjaren Gevolgen van tijdelijke sluiting als gevolg van bijv. verbouwing, telt drie jaar mee. 	PM
Financieel - Giften en donaties Exploitatie sluit niet geheel (structureel) → afhankelijk van giften <ul style="list-style-type: none"> Gezien de huidige financiële situatie in Nederland zijn de laatste jaren de giften en donaties verminderd. Vanuit bedrijven komt weinig binnen, tenzij gericht om een donatie wordt gevraagd bij investeringen. Vanuit de kerken is hier nauwelijks op te sturen. Wellicht kan jaarlijks een brief verzonden worden naar de verschillende kerken binnen ons werkgebied. 	€ 40.000
Financieel - subsidie Huishoudelijk Zorg (WMO), Gemeente Gorinchem Met ingang van 2015 is een nieuw subsidiebeleid wat tot doel heeft dat de beschikbare gelden zoveel mogelijk wordt ingezet voor de eigen bewoners. De gemeente heeft aangegeven dat er jaarlijks gekeken wordt naar de subsidieaanvraag en dat er duidelijk moet worden aangegeven welke tegenprestatie er wordt verricht. Risico: <ul style="list-style-type: none"> Wanneer het aantal gasten vanuit andere gemeenten de overhand gaan krijgen, bestaat het risico dat de subsidie minder wordt of komt te vervallen. Andere gemeenten zijn niet geneigd om een subsidie te verstrekken, omdat Hospice Gorinchem gevestigd is in Gorinchem en zij van mening zijn dat de gemeente Gorinchem de subsidie moet verstrekken. 	€ 10.000
Financieel: subsidie Opleidingskosten vrijwilligers/mantelzorgers (WMO), Gemeente Gorinchem Deze subsidie kan nu nog jaarlijks achteraf worden aangevraagd en wordt verstrekt wanneer er nog beschikbare gelden zijn. De hoogte van deze subsidie is ook afhankelijk van het aantal vrijwilligers uit de Gemeente Gorinchem. Risico: <ul style="list-style-type: none"> Bij een steeds groter wordend aantal vrijwilligers uit andere gemeenten, wordt het bedrag steeds minder. Andere gemeente zijn niet altijd bereidwillig om ook een bijdrage te verstrekken. 	€ 5.000